

İşletme aktifine kayıtlı nakliye araçlarının dorse saçlarının kırılma ve eğilme gibi nedenlerle tamirine ya da değiştirilmesine ilişkin harcamalar ile araç lastiklerine ait bedellerin doğrudan gider mi yazılacağı, yoksa amortisman yoluyla itfa edileceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	27575268-105[313-2017-388]-28530
Tarih	21.01.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 27575268-105[313-2017-388]-28530

21.01.2019

Konu : Satışı yapılan ürünlerin nakliyesi için kullanılan işletmeye dahil araçların giderleri

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, inşaat malzemeleri satışı ile iştigal ettiğiniz, satışını yaptığınız ürünlerin nakliyesinin aktifinize kayıtlı nakil vasıtaları ile yapıldığı, demir, çimento gibi ağır tonajlı malzemelerin nakliyesi sırasında dorse saçlarının kırılma ve eğilme gibi durumlar nedeniyle kullanılmaz hale geldiği, bu durumun 2-3 ayda bir tekrar ettiği ve hasarlı olan dorse saçlarının tamir ettirildiği ya da değiştirildiği hususlarından bahisle söz konusu harcamaların doğrudan gider mi

yazılacağı, yoksa amortismanına mı tabi tutulacağı, amortismanına tabi ise amortisman oranının ne olduğu, ayrıca araçlar için alınan lastiklerin her yıl yenilenmesi nedeniyle gider yazılıp yazılamayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

I- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU UYGULAMASI

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Safi kurum kazancı" başlıklı 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiş; 38 inci maddesinin birinci fıkrasında da, "*Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:*

- 1. İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;*
- 2. İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.*

Ticari kazancın bu suretle tesbit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur." hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre, tespit edilecek kurum kazancından Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 40 inci maddesinde yer alan giderler indirilebilecektir.

Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde; safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmış olup, (1) numaralı bendinde; ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin ve (7) numaralı bendinde ise; Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanların ticari kazancın tespitinde gider olarak indirilebileceği hükümlerine yer verilmiştir.

Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin indirim konusu yapılabilmesi için söz konusu giderlerin kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi amacı ile yapılmış olması, yapılan giderin karşılığında sabit kıymet iktisap edilmiş olmaması, yapılan giderin iktisadi kıymetin maliyet bedeline eklenmesi gereken giderlerden olmaması gerekmektedir. Genel olarak; kırtasiye, temizlik, ısıtma, aydınlatma, su ve telefon giderleri, işyeri, araç vb. giderleri, yapılan işle orantılı temsil ve ağırlama giderleri, gayrimenkul ve gayrimenkul gibi değerlenen sabit kıymetlerin normal bakım ve onarım giderleri, sigorta giderleri, finansman giderleri, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, reklam giderleri, yurt dışındaki kişilere ödenen komisyonlar, ayıplı ürün iadesi ve komisyon giderleri bu tür giderlerdendir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, şirketiniz tarafından satışı yapılan ürünlerin nakliyesi için kullanılan araçların şirket aktifine kayıtlı olması ve söz konusu araçlara ait giderlerin kazancın elde edilmesi ve idamesiyle ilgili olması şartıyla kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

II- VERGİ USUL KANUNU UYGULAMASI

1) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 262 nci maddesine göre maliyet bedeli, iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin artırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilumum giderlerin toplamını ifade etmektedir.

Mezkur Kanunun;

- 269 uncu maddesinde, *"İktisadi işletmelere dahil bilumum gayrimenkuller maliyet bedelleri ile değerlendirir.*

Bu Kanuna göre, aşağıdaki yazılı kıymetler gayrimenkuller gibi değerlendirir:

- 1. Gayrimenkullerin mütemmim cüzüleri ve teferruatı;*
- 2. Tesisat ve makinalar;*
- 3. Gemiler ve diğer taşıtlar;*
- 4. Gayrimaddi haklar.",*

- 272 nci maddesinde, *"Normal bakım, tamir ve temizleme giderleri dışında, gayrimenkulü veya elektrik üretim ve dağıtım varlıklarını genişletmek veya iktisadi kıymetini devamlı olarak artırmak maksadıyla yapılan giderler, gayrimenkulün veya elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının maliyet bedeline eklenir.*

(Bir geminin iktisap tarihindeki süratini fazlalaştırmak, yolcu ve eşya yükleme ve barındırma tertibatını genişletmek veya değiştirmek suretiyle iktisadi kıymetini devamlı olarak artıran giderlerle bir motorlu kara nakil vasıtasının kasa veya motorunun yenisi ile değiştirilmesi veya alımında mevcut olmayan yeni bir tertibatın eklenmesi için yapılan giderler maliyet bedeline eklenmesi gereken giderlerdendir.)

...

Gayrimenkuller veya elektrik üretim ve dağıtım varlıkları için yapılan giderler hem tamir, hem de kıymet artırma giderlerinden terekküp ettiği takdirde, mükellef bu giderlerden maliyet bedeline eklenecek kısmı ayrı göstermek mecburiyetindedir."

hükümleri yer almaktadır.

Bu itibarla, gayrimenkuller ve gayrimenkul gibi değ erlenen iktisadi kıymetlerin aktife alınmalarından sonra yapılan giderler niteliğine göre maliyet bedeline dahil edilir veya genel gider olarak kaydedilirler.

Buna göre;

- İktisadi kıymetin ilk iktisabı sırasında bulunmayan özelliklerin kazandırılması veya ilk iktisap sırasında bulunan özelliklerinin geliştirilmesi için yapılan giderler değer arttırıcı giderler sayılır ve amortisman süreleri iktisadi kıymetin kalan ömrüne göre belirlenir.

- İktisadi kıymetin ilk iktisabı sırasındaki beklenen ömrünü uzatmak amacıyla yapılan giderler, aktifle tirildikleri yıldan ba layarak iktisadi kıymet için belirlenen oran ve s reye göre amortisman tabi tutulur.

- İktisadi kıymet için yapılan normal bakım, onarım ve temizlik gibi giderler ise maliyet olarak kabul edilmeyip doğrudan gider olarak yazılır.

Diğer taraftan, gayrimenkuller ve gayrimenkul gibi değ erlenen iktisadi kıymetlerin amortisman sürelerini tamamlayarak itfa edilmesinden sonra, ekonomik ömrünü ve değerini arttırıcı nitelikteki bütün giderler aktifle tirilir. Bu giderlerden iktisadi kıymetlerin ekonomik ömrünü uzatıcı nitelikte olanlar, iktisadi kıymete ait amortisman oran ve s resinde aktife alındığı tarihten itibaren itfa edilir. İktisadi kıymetlerin değerini arttırıcı nitelikte olanlar da iktisadi kıymetin ömrünü uzatan giderler gibi iktisadi kıymet için belirlenen oran ve sürede amortisman tabi tutulacaklardır.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalar doğrultusunda,  irketinizin aktifinde yer alan ve satışı yapılan ürünlerin nakliyesinde kullanılan araçlarda ağır tonajlı malzemelerin nakliyesi sırasında dorse saclarında meydana gelen kırılma ve eğilme gibi hasarların tamir ettirilmesine ya da söz konusu durumlar nedeniyle dorse saclarının de i tirilmesine ilişkin olarak katlanılan masrafların maliyet olarak kabul edilmeyip doğrudan gider olarak dikkate alınması icap etmektedir.

2) Aynı Kanunun 313 üncü maddesinin birinci fıkrasında; *"İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten d  meye maruz bulunan gayrimenkullerle 269 uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değ erlenen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirba  ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin, bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder.*

...

Değeri 50.000.000.- lirayı (490 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliğı ile 1.1.2018'den itibaren 1.000 -TL) aşmayan pe temallikler ile işletmede kullanılan ve değeri 50.000.000.- lirayı (490 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliğı ile 1.1.2018'den itibaren 1.000 -TL) aşmayan alet, edevat, mefruşat ve demirbaşlar amortisman tabi tutulmayarak doğrudan doğruya gider yazılabilir. İktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edenlerde

bu had topluca dikkate alınır." hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca, anılan Kanunun 315 inci maddesinde, mükelleflerin amortismanına tabi iktisadi kıymetlerini Maliye Bakanlığının tespit ve ilan edeceği oranlar üzerinden itfa edecekleri ve ilan edilecek oranların tespitinde iktisadi kıymetlerin faydalı ömürlerinin dikkate alınacağı hükme bağlanmış olup, söz konusu maddenin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden amortismanına tabi iktisadi kıymetler için uygulanacak "*Faydalı Ömür ve Amortisman Oranları*" tespit edilmiş ve 339, 365, 389, 399, 406, 418, 439 ve 458 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği değişik 333 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile açıklanmıştır.

Öte yandan, 345 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "*I-Ticari Amaçla Kullanılan Araçlar İçin İktisap Edilen Lastiklerin Faydalı Ömürleri*" başlıklı (I) bölümünde; "... 339 sıra numaralı Tebliğ ile değişik 333 sıra numaralı Tebliğ eki listenin 3.72 numaralı bölümünde otomobil, kamyon, minibüs, midibüs, yük arabaları, özel amaçlı olarak kullanılan araçlar ve benzeri araçlara ait lastikler (Yeni satın alınan araçlarda hazır olanlar hariç) yer almakta olup, bunların faydalı ömürleri 2 yıl ve amortisman oranları da % 50,00 olarak tespit edilmiştir.

Bakanlığımıza yapılan başvurulardan bazı sektörlerin çalışma şartları gereği, bu sektörlerde faaliyet gösteren mükelleflerin faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere iktisap ettikleri lastiklerin faydalı ömürlerinin söz konusu Tebliğde ilan edilen faydalı ömürden daha az olduğu anlaşılmıştır.

Vergi Usul Kanununun 313 üncü maddesine göre bir iktisadi kıymetin amortismanına tabi tutulabilmesi için, işletmede bir yıldan fazla kullanılması, yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunması ve işletmenin aktifinde kayıtlı bulunması gerekmektedir.

Bu itibarla, ticari amaçla kullanılan araçlar için iktisap edilen lastiklerin, faaliyet gösterilen sektörün çalışma şartları gereği tahsis edildiği hizmette kullanılmaya hazır hale geldiği tarih itibarıyla faydalı ömrünün bir yıldan daha az olması halinde amortismanına tabi tutulması mümkün olmayacağından kayıtlara doğrudan gider olarak intikal ettirilebileceği tabiidir." açıklamasına yer verilmiştir.

Buna göre, nakliye hizmetinde kullanılan araçlar için alındığı ve her yıl yenilendiği belirtilen araç lastiklerine ait bedellerin, amortisman yoluyla itfa edilmeyip, kayıtlara doğrudan gider yazılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 15.09.2026